

12. Татанова Л. И. Дискурсивные характеристики оксюморона в англоязычной художественной литературе : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 «Английский язык» / Л. И. Татанова – М., 2006. – 24 с.
13. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови : [монографія] / В. А. Чабаненко. – Запоріжжя : ЗДУ, 2002. – 351 с.

Summary. The article researches oxymoron as linguistic category of poetic language, analyses semantic and stylistic functions of oxymoron syntagmas in poetic vocabulary of the second half of the XXth – beginning of the XXIst centuries.

Key words: poetic language, oxymoron syntagma, stylistic device, stylistic function.

УДК 811.161.2:[81'38+81'367]:070.41»20»

І.Я. Завальнюк

СИНТАКСИЧНА СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОЇ ГАЗЕТНОЇ МОВИ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

У статті окреслено співвідношення активних і пасивних конструкцій у газетному тексті, запропоновано рекомендації щодо їхнього вживання. Акцентовано на процесові відновлення активних дієслівних структур та конструкцій із предикативними формами на -но, -то в мові української преси початку ХХІ ст.

Ключові слова: активні конструкції, пасивні конструкції, конструкції з предикативними формами на -но, -то, публіцистичний стиль, мова газет.

Постановка проблеми. Розвиток мови завжди тісно пов'язаний із життям суспільства, а розвиток публіцистичного стилю, зокрема й мови преси, прямо залежить від соціальних подій і змін. «Демократизація суспільно-політичного життя та лібералізація й урізноманітнення соціально-економічних засад і морально-етичних та естетичних принципів суспільства, з одного боку, і розширення поля суспільного функціонування української мови, з другого боку, викликали до життя з кінця 1980-х рр. потужні процеси змін на всіх структурних рівнях» [15, 33] і в різних сферах життя, стилях мови.

Українська мова в засобах масової інформації, зокрема в газетно-публіцистичному стилі, починає вживатися в інших формах, стає вільною в доборі своїх виражальних засобів. Проте на всіх її рівнях і донині простежуємо ознаки калькування з російської мови. Помітні вони і в синтаксисі, який багато в чому втратив свою національну самобутність: передусім у надмірному поширенні пасивних конструкцій, калькованих сполучників і сполучних слів для зв'язку предикативних частин у складному реченні, використанні деяких вставних одиниць, інтертекстуальних синтаксичних побудов, властивих російській мові, тощо. Водночас дедалі помітнішою стає тенденція до відновлення питомих синтаксичних елементів – словосполучень, моделей речень тощо, які поступово витісняють із газетної мови пасивні синтаксичні конструкції, хоч домінантного становища, на жаль, ще не посіли.

До вивчення питань синтаксису газетно-публіцистичного стилю неодноразово зверталися російські та українські лінгвісти, зокрема В. Г. Костомаров [8], К. О. Рогова [13], Ю. Ф. Оковитая [12], М. С. Ковальчук [7], А. І. Мамалига [9], С. М. Марич [10], В. І. Грицина [2], І. Я. Завальнюк [3] та ін., здебільшого досліджуючи явища експресивізації газетного тексту за допомогою синтаксичних структур.

Актуальність пропонованої наукової розвідки зумовлена потребою осмислити та теоретично інтерпретувати специфіку синтаксису мови українських газет початку ХХІ ст. як стилетвірного засобу, тісно пов'язаного не лише зі змістом, жанром висловлення, його спрямуванням та адресованістю, а й із об'єктивними змінами в структурі самої мови, передусім із процесами нівеляції синтаксичної самобутності української газетної мови.

Мета статті – проаналізувати синтаксичні структури щодо співвідношення активного/пасивного, доцільного/недоцільного в їхньому функціонуванні. Спираючись на сучасні досягнення лінгвістичної науки, вмотивувати доцільність використання активних конструкцій, які становлять типологічну ознаку синтаксису сучасної української літературної мови.

Демократизація суспільного життя в Україні спричинила як позитивні, так і негативні тенденції в мові сучасної української преси, серед останніх, зокрема, наслідування, калькування ро-

сійських словоформ та синтаксичних утворень. Ідеться передусім про використання різнотипних пасивних конструкцій, не характерних для української мови, а властивих книжним стилям російської мови. Так, за аналогією в українських газетно-публіцистичних текстах активно вживають двокомпонентні пасивні конструкції, утворені дієсловом недоконаного виду пасивного стану на -ся (надається, вважається, афішується, забезпечується, завершується, супроводжується, замінюється, обмежується, поширюється і под.) та іменником у формі називного відмінка однини чи множини, що визначає об'єкт дії. Напр.: *Сімейним господарствам надається пріоритет у системі державної підтримки за всіма програмами* (Дзеркало тижня, 06–12.07.2013, с. 8); *Ще однією потенційною «точкою росту» донецької економіки вважається мале підприємництво* (Україна молода, 09.07.2013, с. 5); *Часто й густо на першій сторінці афішується кримінал, певно, для психологічного тиску та залякування суспільства* (Голос України, 21.02.2012, с. 3); *А ліквідність цінних паперів забезпечується кількістю продавців і покупців на ринку* (Дзеркало тижня, 06–12.07.2013, с. 10); *Відпочивальники забезпечуються п'ятиразовим харчуванням* (Вінниччина, 22.05.2013, с. 7); *Завершуються осінні жнива* (Голос України, 05.11.2010, с. 1); *До речі, більшість церковних свят супроводжується освяченням води* (Час, 17.01.2013, с. 12); *Виховання заміниться навчанням, навчання – інформуванням, а інформування обмежиться інструкціями з використання розпорошених баз даних* (Дзеркало тижня, 06–12.07.2013, с. 14); *На учасників дорожньо-транспортних випадків компенсація не поширюється* (Голос України, 28.02.2012, с. 2).

За нашими спостереженнями, названі двокомпонентні пасивні конструкції не виявляють тенденції до збільшення порівняно з попередніми роками. Їх дедалі послідовніше замінюють активні синтаксичні структури. Прагнучи індивідуалізувати газетний текст, журналісти все частіше використовують їх у передових статтях, дописах, інтерв'ю, репортажах та інших жанрах публіцистичного стилю [11, 279–280]. Пор.: *Усі роботи, які відучора експонують у трьох залах Національного художнього музею України, – власність аукціонного дому «Дукат» та приватних колекціонерів, які люб'язно погодилися в такий спосіб узяти участь у культурно-освітній місії «Французької весни»* (Україна молода, 12–13.04.2013, с. 20); *До кінця тижня у Західній Україні синоптики прогнозують сильну хмарність, дощ, мокрий сніг* (Високий замок, 17–23.01.2013, с. 3); *Традиційно ефір програм супроводжуватимуть гострі відеосюжети, які акцентуватимуть на найголовніших аспектах основної теми кожного випуску „Люстрації“* (Високий замок, 17–23.01.2013, с. 11); *Щоправда чиновники такий варіант розвитку подій поки що не розглядають* (Голос України, 05.11.2010, с. 5); *Достеменно відомо тільки, що вперше паспорти громадянина України видаватимуть безкоштовно* (Буковина, 22.01.2013, с. 2);

У цьому зв'язку слушним є висновок К. Г. Городенської про те, що синтаксис української мови «сформувався на основі синтаксису української народної мови, типовою ознакою якого є розмовний, активний характер його конструкцій» [1, 12]. Тому вважаємо, що активні двокомпонентні конструкції, у яких присудок виражений дієсловом у формі 3-ої особи однини або множини теперішнього (майбутнього) часу, а підмет – іменником (займенником, субстантивованим прикметником тощо) у називному відмінку чи складеною структурою на позначення активного суб'єкта дії, є нормою українського літературного мовлення. Як справедливо зауважує М. Яцимирська, «не варто забувати, що нове, цікаве, незвичне в публіцистичному стилі народжується з особистого усвідомлення національної культури та її історії» [17, 15]. Донедавна із синтаксису української наукової мови «вилучали питомі синтаксичні елементи – словосполучення, моделі речень тощо і натомість вживали властиві російській мові конструкції» [1, 12].

Менш уживаними в публіцистичних текстах є трикомпонентні пасивні конструкції, до складу яких уходить дієслово недоконаного виду пасивного стану на -ся, іменник (займенник) у формі орудного відмінка на позначення суб'єкта дії та іменник у формі називного відмінка, що визначає об'єкт дії. Пор.: *Ніким не контролюється, належно не перевіряється робота з цього надважливого питання в організованих дитячих колективах* (Час, 17.01.2013, с. 9); *Сила пісень віршів, так би мовити їхній музичний код, композиційно закладається поетом-піснярем у ритмомелодиці, у звуках поетичного слова* (Культура і життя, 15.11.2009, с. 3); *У посольстві України в РФ також підтвердили, що кандидатура Олега Дьоміна розглядається офіційним Києвом на посаду посла* (Голос України, 23.02.2008, с. 1). Замість таких трикомпонентних пасивних конструкцій потрібно вживати активні, де б у позиції суб'єкта дії перебувало слово у формі орудного відмінка, іменник на позначення об'єкта дії набув би форму знахідного відмінка, а дієслівний присудок – форму ІІІ особи однини чи множини теперішнього (майбутнього) часу. Пор.: У 2013 році *Верховною Радою приймаються законопроекти, які стосуються утилізації транспортних засобів* (Україна молода, 09.07.2013, с. 3) / У 2013 році *Верховна Рада приймає законопроекти, які стосуються утилізації транспортних засобів*.

Національну специфіку синтаксису української мови, як відомо, становлять також безособові конструкції з предикативними формами на -но, -то. Їхня історія сягає XIV–XV століть,

коли вперше серед синтаксичних форм українських юридичних документів (грамот) зафіксовано появу віддієприкметникової безособової форми на *-но*: «а то все куповано» [14, 51]. У контексті колишнього «низького» стилю літератури Київської Русі такі та інші типові українські форми засвідчували поступовий відхід від церковнослов'янської традиції.

Уживають згадані предикативи для акцентування на дії, а не на її виконавцеві. Роль суб'єкта дії в таких конструкціях є другорядною. «Спільність синтаксичної функції співвідносного з присудком головного члена односкладних речень, – зазначає І.Р. Вихованець, – зумовила витворення у вказаних словах загального значення стану» [16, 482]. Предикативи на *-но*, *-то* виражають переважно результативний стан (стан як наслідок виконання дії), що засвідчує тенденцію до входження їх у контексти сучасних газетних публікацій. Відрадно, що такі структури часто слугують заміниками дво- та трикомпонентних пасивних конструкцій. Пор.: *Перемогу здобуто в нелегкому двобої* ← *Перемога здобута в нелегкому двобої* ← *Перемога здобута спортсменами в нелегкому двобої*. Предикативам на *-но*, *-то* властивий певний ступінь граматичної автономності й широкий вжиток у газетній сфері останніх років, напр.: *У представленому виданні вміщено як художні твори відомих і молодих майстрів слова, так і матеріали літературознавчого, краєзнавчого, просвітницького спрямування* (Літературна Україна, 05.01.2012, с. 16); *Два найбільші дзвони названо на честь Святої трійці і Святої Покрови* (Високий замок, 05–11.01.2012, с. 4); *У плані Державного агентства з питань кіно на цей рік прописано завершення десяти повнометражних фільмів, двадцяти серій анімаційних проектів і тридцяти дев'яти документальних стрічок* (Україна молода, 12–13.04.2013, с. 20); *На конкурсній основі на проект виділено державне фінансування, зокрема для придбання сучасного обладнання, без якого неможливо проводити дослідження на світовому рівні* (Дзеркало тижня, 30.12.2011–13.01.2012, с. 1); *За фактом незапланованого відключення енергоблока на Південноукраїнській АЕС порушено кримінальну справу* (Україна молода, 01.10.2009, с. 2); *У Грузії ліквідовано стару правоохоронну модель і створено міністерство внутрішніх справ, наділене великими повноваженнями щодо наведення порядку* (Високий замок, 17–23.01.2013, с. 10); *У Київському національному музеї російського мистецтва відкрито виставку творів столичної художниці Ірини Годунової* (Голос України, 05.11.2010, с. 7); *Цей злочин розкрито не тому, що влада одумалася, а лише тому, що влада злякалася* (Дзеркало тижня, 06–12.07.2013, с. 2).

Усе частіше потрапляємо на їхнє використання і в ролі заголовків газетних текстів, як-от: *Призначено нового Генерального прокурора* (Голос України, 05.11.2010, с. 1); *Визначено номінантів Шевченківської премії* (Літературна Україна, 05.01.2012, с. 1); *Освячено іменем Олеса Гончара* (Літературна Україна, 28.10.2010, с. 5); *У США скасовано рабство* (Експрес, 21–28.02.2013, с. 10); *Антиукраїнський законопроект відкладено* (Літературна Україна, 28.10.2010, с. 1); *Замовницю вбивства власного чоловіка засуджено* (Голос України, 05.11.2010, с. 6); *Обвинувачення зі Стросс-Кана не знято* (Україна молода, 08–09.07.2011, с. 5).

З огляду на те що в газетній мові заголовок «функціонує як структуротвірний засіб тексту і водночас як елемент композиції, тому що в концентрованому вигляді містить у собі єдність теми, проблеми, ідеї статті» [5, 90], то вживання безособових конструкцій у його ролі допомагає відразу акцентувати на завершенні дії та її результаті.

В офіційно-інформативних текстах, що за специфікою є гранично стислими, семантично одноплановими, структурно стандартними, предикативні форми на *-но*, *-то* нерідко поєднують зі зв'язковим компонентом «бути» у формі минулого часу, «інстинктивно намагаючись цим визначити минулий час» [6, 10]. Такі поєднання невластиві українській мові, оскільки згадана предикативна форма сама «визначає минулий час» [6, 10]. Допоміжне дієслово *бути* у парі з предикативною формою на *-но*, *-то* є типовим калькуванням з російської мови, пор.: *Завдяки активності посла і працівників посольства України було закладено* (пор. рос. «было заложено» – І.З.) *юридичні підвалини двостороннього співробітництва на основі Договору про принципи відносин і співробітництва та багатьох підписаних угод – наприклад, про співробітництво у галузі освіти, науки і культури, про транспортне сполучення, про консульські відносини, про допомогу у боротьбі зі злочинністю тощо* (Дзеркало тижня, 06–12.07.2013, с. 11); *Розв'язанню цієї проблеми було присвячено* (пор. рос. «было посвящено» – І.З.) *«круглий стіл», у роботі якого взяли участь юристи та експерти ринку* (Україна молода, 09.07.2013, с. 5).

Українські предикативні форми на *-но*, *-то* функціонують у парі з іменником, уживаним у знахідному відмінку постпозиційно, як того завше потребує нормативна синтаксична структура речення: *презентовано альбом, порушено справу, передано знахідки, розроблено конструкції* тощо. Газетні тексти і в цьому виявляють власну специфіку: об'єктні іменники у формі знахідного відмінка здебільшого передують присудкові, що сприяє дотриманню особливої стандартної структури «подієво-фактологічної фрази» [4, 89], яку подають повно, проте особливо – з акцентом на об'єкті. Пор.: *Вчора у Києві презентовано перший альбом оновлених «Гайдамаків» під промовистою назвою «Годі спати!»* (Україна молода, 12–13.04.2013, с. 21); *У результаті умілої,*

кропівткої роботи підготовлено і випущено в Дніпровське водосховище майже 160 тисяч дворічної молоді форелі (Буковина, 22.01.2013, с. 2); *Справу порушено за позовом місцевої податкової адміністрації*; (Голос України, 28.02.2013, с. 2); *Археологічні знахідки передано до Музею археології Інституту українознавства, а також Музею давніх пам'яток Львова* (Культура і життя, 15.11.2012, с. 3); *Запатентовані конструкції розроблено на основі найновіших даних кінезіології, біомеханіки та спортивної медицини* (Голос України, 25.02.2012, с. 4).

Характеризуючи синтаксичну специфіку наукового стилю української мови, К. Г. Городенська зауважує, що, «відновлюючи вживання безособових конструкцій на *-но, -то*, автори нерідко припускаються іншої помилки: вони вводять до їх складу третій член у формі орудного відмінка із значенням виконавця дії» [1, 13]. Такі структури з іменником чи займенником в орудному відмінку на позначення виконавця дії трапляються і в мові сучасних українських газет, напр.: *Крім цього, фахівцями управління внесено на розгляд обласної ради проект доповнення Програми економічного і соціального розвитку області на поточний рік...* (Вінниччина, 28.06.2013, с. 3); *Представниками Бершадської райдержадміністрації здійснено висадку Алеї Дружби із вічнозелених голонасінних дерев, що прикрашають центральний вхід школи* (Вінниччина, 19.06.2013, с. 10); *Нами було ініційовано проведення спільних засідань постійних комісій облради та представників виконавчої влади* (Вінниччина, 12.06.2013, с. 4). Щоправда, на противагу науковим працям, у газетних публікаціях таких структур значно менше, що спричинено об'єктивною реальністю, оскільки для текстів наукового стилю важливо наголосити на внеску автора в що-небудь. Натомість газетно-публіцистичний стиль є стилем суспільної комунікації, де авторське «я» збігається з соціально-політичною, ідеологічною, моральною чи естетичною оцінкою і не слугує стрижневим компонентом синтаксичних побудов.

Водночас із відновленням в українських публіцистичних текстах конструкцій із формами на *-но, -то* залишається проблема вживання двокомпонентних конструкцій, до складу яких входить предикативний пасивний дієприкметник доконаного виду. Напр.: *Зараз увага зосереджена на завершенні вуличного освітлення по селу Левків* (Вінниччина, 28.06.2013, с. 7); *Для юних музикантів створена сучасна студія звукозапису* (День, 25.02.2010, с. 2); *Основні засади її (стратегічної програми відродження села – І.З.) спрямовані на інституції: людина, земля, виробництво* (Голос України, 24.02.2008, с. 3); *У дорученні визначені першочергові завдання, спрямовані на покращення ситуації у сфері культури* (Культура і життя, 15.11.2012, с. 3).

Обмеженіше представлені тут трикомпонентні конструкції з іменником у формі називного відмінка чи іншою частиною мови у ролі об'єкта дії, предикативним пасивним дієприкметником доконаного виду та іменником (займенником) у формі орудного відмінка зі значенням суб'єкта дії. Пор.: *Нами була розроблена довготривала програма, що складалася з декількох напрямків: створення театральної атмосфери в місті, залучення глядачів до театру, зміцнення й омолодження трупі, створення режисерського корпусу, а головне – повернення театру до його витоків* (День, 08.02.2010, с. 4); *Фахівцями органів контролю відібрані зразки стоків із підприємства для проведення дослідження в Київському науково-дослідному інституті* (Вінниччина, 19.06.2013, с. 4).

Як зауважує К. Г. Городенська, думка лінгвістів щодо доцільності/недоцільності вживання таких структур у наукових текстах є не однозначною. Одні з них вважають, що з формального боку такі пасивні конструкції не виходять за межі синтаксичної норми, але дієслівні конструкції для української мови природніші, інші – наполягають на заміні їх українськими синтаксичними відповідниками – неозначено-особовими реченнями та безособовими реченнями із головним членом, вираженим предикативною формою на *-но, -то* (пор.: *Програма розроблена й Програму розробили* або *Програму розроблено*) [1, 13–14]. На нашу думку, варто використовувати лише двокомпонентні конструкції з пасивними дієприкметниками доконаного виду, бо вони не суперечать літературним нормам і «становлять проміжну ланку в перетворенні особових речень у безособові на позначення результативного стану» [1, 14]. Напр.: *Головна увага на конференції була приділена важливості будування держави «знизу-догори», сміливості у прийнятті рішень на місцевому рівні і чіткій системі права та законодавчих норм як для України, так і для Польщі* (Вінниччина, 12.06.2013, с. 4); *На святі були представлені всі куточки області...* (Високий замок, 17–23.01.2013, с. 20); *Шепелев був оголошений у міжнародний розшук після того, як в Україні стосовно нього відкрили кримінальне провадження щодо розкрадань в особливо великих розмірах...* (Україна молода, 09.07.2013, с. 4). Використання трикомпонентних пасивних конструкцій (з орудним суб'єктом) в українській мові, вважаємо, є недоцільним, оскільки їхнє місце – периферія синтаксичної системи української літературної мови.

Отже, з огляду на те що публіцистичний стиль є особливо чутливим до суспільних змін, а газетна мова – показником динаміки мовних норм, процес відновлення активних дієслівних конструкцій та конструкцій із предикативними формами на *-но, -то* є нормативно й стилістично вмотивованим. Ці конструкції становлять типологічну ознаку синтаксису сучасної української

мови, тому потрібно якнайповніше використовувати їх у всіх функціональних стилях, що сприятиме відродженню й увиразненню живомовних процесів на теренах публіцистики, допомагатиме їй досягти максимального інформативно-дієвого результату. Перспективою подальших наукових розвідок у цьому напрямку вважаємо опис процесів лібералізації нормативної основи літературної мови у її лексико-граматичному ладі.

Список використаних джерел

1. Городенська К. Г. Синтаксична специфіка української наукової мови / Катерина Городенська // Українська термінологія і сучасність: збірник наукових праць / [наук. ред. Л. О. Симоненко]. – К. : КНЕУ, 2001. – Вип. IV. – С. 11–14.
2. Грицина В. І. Інфраструктура речень публіцистичного стилю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец.: 10.02.01 «Українська мова» / В. І. Грицина. – Запоріжжя, 2002. – 20 с.
3. Завальнюк І. Я. Синтаксичні одиниці в мові української преси початку ХХІ ст.: функціональний і прагмалінгвістичний аспекти: [монографія] / І. Я. Завальнюк. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 400 с.
4. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: [навч. посібник] / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2005. – 304 с.
5. Карпалюк Н. Стилзація фразеологічних словосполучень у сучасних газетних текстах / Наталя Карпалюк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство: збірник наукових праць / [гол. ред. Д. Г. Бучко]. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2004. – № 1 (11). – С. 87–91.
6. Ковалів П. Безособові речення на *-но*, *-то*, їх значення та норми вживання / проф. П. Ковалів. – Авґсбург : Б. в., 1947. – 16 с.
7. Ковальчук Н. С. Синтаксическая структура предложения в информационных текстах (на материале украинских газет, радио и телевидения): дис. ...кандидата филол. наук: 10.02.02 / Ковальчук Николай Савельевич. – Днепропетровск, 1980. – 177 с.
8. Костомаров В. Г. Русский язык на газетной полосе. Некоторые особенности языка современной газетной публицистики / В. Г. Костомаров. – М. : Изд-во Москов. ун-та, 1971. – 267 с.
9. Мамалига А. І. Структура газетного тексту / А. І. Мамалига. – К. : Вища школа, 1993. – 137 с.
10. Марич С. М. Емоційно-експресивний синтаксис української мови: [навч. посібник] / С. М. Марич. – К. : НМК ВО, 1992. – 80 с.
11. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: [підручник для студ. філол. спец. вищих навч. заклад.] / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 462 с.
12. Оковитая Ю. Ф. Экспрессивные синтаксические конструкции в языке рекламы: соотношение структуры и значения: дис. ...кандидата филол. наук: 10.02.01 / Оковитая Юлия Фаридовна. – Краснодар, 2004. – 143 с.
13. Рогова К. А. Синтаксические особенности публицистической речи / К. А. Рогова. – Ленинград : Изд-во Ленинград. ун-та, 1975. – 71 с.
14. Русанівський В. М. Історія української літературної мови: [підручник] / В. М. Русанівський. – К. : АртЕк, 2001. – 392 с.
15. Тараненко О. О. Колоквіалізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2002. – № 4–5. – С. 33–39.
16. Українська мова. Енциклопедія / [редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), Зяблюк М. П. та ін.]. – К. : «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2000. – 752 с.: іл.
17. Яцимірська М. Г. Культура фахової мови журналіста / М. Г. Яцимірська. – Львів : ПАІС, 2004. – 332 с.

Summary. The article deals with the correlation of the active and passive constructions in the newspaper's context. The recommendations concerning their usage are determined. The emphasis is put on the process of restoring the active verbal constructions and constructions with predicative forms ending *-но*, *-то* in the Ukrainian press language of the beginning of XXI c.

Key words: active construction, passive construction, construction with predicative forms ending *-но*, *-то*, sociopolitical style, newspaper's text.